DELTA MARITIME CLUSTER

VISIE

Maritiem Cluster Stellendam

16 juni 2026

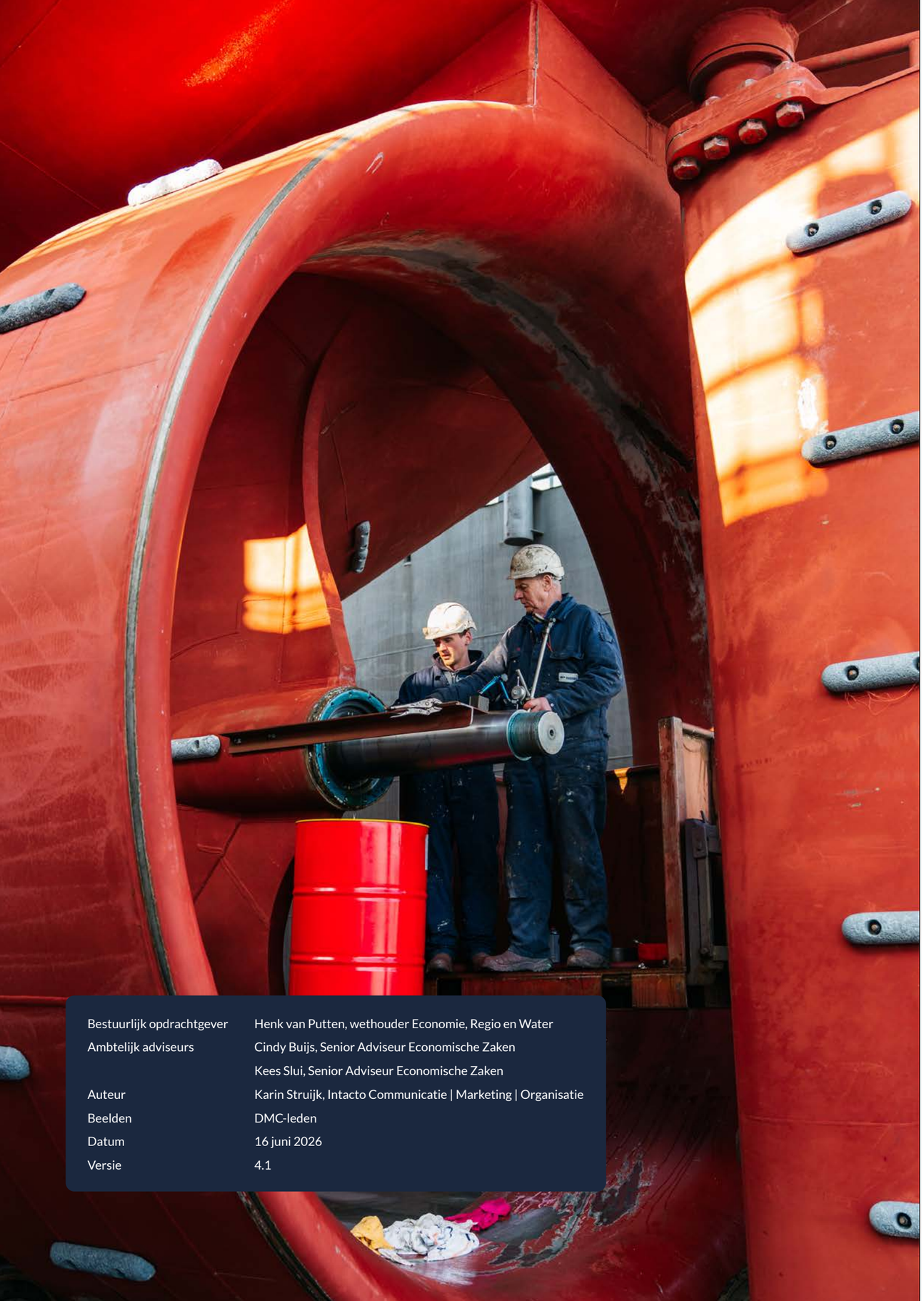

Bestuurlijk opdrachtgever	Henk van Putten, wethouder Economie, Regio en Water
Ambtelijk adviseurs	Cindy Buijs, Senior Adviseur Economische Zaken
	Kees Slui, Senior Adviseur Economische Zaken
Auteur	Karin Struijk, Intacto Communicatie | Marketing | Organisatie
Beelden	DMC-leden
Datum	16 juni 2026
Versie	4.1

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	4
2	Inleiding	6
3	Aanpak	8
4	Duiding maritiem cluster Stellendam	10
5	Visserij	13
6	Scheepsbouw	16
7	Toeleveranciers en afgeleiden	17
8	Jachtbouw en watersport	19
9	Speerpunten	20
	1. Bereikbaarheid, ruimte en veiligheid	21
	2. Innovatie en verduurzaming	24
	3. Onderwijs en arbeidsmarkt	28
	4. Samenwerking, regie en lobby	31
	5. Profilering en branding	33
10	Relaties tot missies op diverse schaalniveaus	35
11	Tenslotte	38
12	Uitvoeringsagenda	40
13	Betrokken partijen	42

Samenvatting

Het maritieme cluster van Stellendam is een belangrijke economische motor en cultureel ankerpunt voor de regio Goeree-Overflakkee. Het cluster is van regionaal, nationaal en internationaal belang en omvat visserij, scheepsbouw, jachtbouw, watersportindustrie en een netwerk van toeleveranciers, dienstverleners en onderwijsinstellingen. Door een veranderende wereld en sectorspecifieke uitdagingen staat het cluster voor ingrijpende keuzes en kansen. Deze strategische visie is ontwikkeld via een participatief proces, met brede input uit deskresearch, interviews en bijeenkomsten. De visie geeft richting aan de toekomst van het cluster, met nadruk op continuïteit, innovatie en brede welvaart.

SPEERPUNTEN

1. ***Bereikbaarheid, ruimte en veiligheid***

- Dankzij de strategische ligging aan de Noordzee, directe toegang tot internationale vaarroutes en efficiënte verbindingen met het achterland, is Stellendam een onmisbare schakel in de Nederlandse en Europese maritieme sector. De bereikbaarheid via het Slijkgat is van levensbelang en staat onder druk door verzanding, wat zowel economische als recreatieve activiteiten belemmert en zelfs in gevaar brengt.
- Beter benutten van beschikbare ruimte en aanpak van onderhoud stimuleert groei.
- Verbetering van infrastructuur en veiligheid zijn noodzakelijk om de maakindustrie en visserij te versterken.

2. ***Innovatie en verduurzaming***

- Innovaties in visserij en maritieme maakindustrie zijn cruciaal om duurzaam en concurrerend te blijven.
- Het Visserij Ontwikkel Plan (VOP) en de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie bieden concrete kansen om innovatie te stimuleren.
- Samenwerking met kennisinstituten, technologische bedrijven en overheden is essentieel.

3. ***Onderwijs en arbeidsmarkt***

- Arbeidsmarktkrapte en dalende leerlingenaantallen vormen een risico voor continuïteit. Versterken van instroom van vakmensen door samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven.
- Het behoud van onderwijsinstellingen zoals STC Stellendam is cruciaal.
- Investeringen in opleidingen, promotie van technische beroepen en leven-lang-leren zijn nodig om talent te boeien en te binden.

4. ***Samenwerking, regie en lobby***

- Het cluster moet zichtbaarder worden bij beleidsmakers op provinciaal, nationaal en Europees niveau.
- Een gezamenlijke strategie en versterkte samenwerking binnen subsectoren zijn noodzakelijk om belangen effectief te behartigen.

5. ***Profilering en branding***

- Stellendam moet haar unieke kwaliteiten, zoals maritieme expertise, strategische ligging en natuur, sterker uitdragen.
- Een gezamenlijke branding en promotiestrategie zijn nodig om Stellendam nationaal en internationaal op de kaart te zetten.

Deze speerpunten zijn in dit document verder gedetailleerd en gekoppeld aan ambities en acties.

VISIE: STELLENDAM 2035

In 2035 is Stellendam een toekomstbestendig en veelzijdig maritiem cluster met moderne, uitstekend geoutilleerde binnen- en buitenhavens. Traditionele waarden en moderne innovaties gaan hier hand in hand, wat resulteert in werkgelegenheid, economische groei en ecologische duurzaamheid. Sectoren zoals visserij, maritieme maakindustrie, recreatievaart en toerisme versterken elkaar door nauwe, gecoördineerde samenwerking en kennisdeling.

Onderwijsvoorzieningen zijn stevig verankerd, en de nautische toegang tot het cluster is gegarandeerd. Door continuïteit te waarborgen, toekomstbestendigheid te stimuleren en brede welvaart te realiseren, blijft Stellendam een vitale schakel in de Nederlandse en Europese maritieme sector en een bron van trots voor Goeree-Overflakkee en ver daarbuiten.

VAN VISIE NAAR UITVOERING

De ontwikkeling van deze visie is gestart in november 2024. Terwijl aan de visie werd gewerkt, zijn al belangrijke stappen gezet en acties uitgevoerd. Een belangrijke mijlpaal was de oprichting van de vereniging Delta Maritime Cluster (DMC), waarvan inmiddels 29 bedrijven en organisaties lid zijn. Met een bestuur en programmamanager beschikt het cluster over een stevige organisatorische basis. Ook zijn diverse acties uit de uitvoeringsagenda inmiddels opgepakt, waarmee de uitvoering van deze visie feitelijk al in gang is gezet.

CONCLUSIE

Met deze visie wordt een stevig fundament gelegd om het maritieme cluster Stellendam te versterken en klaar te maken voor de toekomst. Door gerichte samenwerking, innovatie en strategische regie kan Stellendam verder uitgroeien tot een nationaal en internationaal erkend centrum van maritieme activiteit. Dit vraagt om inzet van alle betrokkenen: overheid, ondernemers, kennisinstellingen en gemeenschap.

Laten we samen verder bouwen aan een toekomst waarin Stellendam een bron van trots en economische vitaliteit blijft.

Inleiding

Het maritieme cluster van Stellendam is een unieke economische en culturele pijler van Goeree-Overflakkee. Het omvat sectoren zoals visserij, scheepsbouw, jachtbouw, watersport, maritieme toeleveranciers en dienstverleners alsmede onderwijs in visserij, scheepvaart en techniek.

De visserij heeft van oudsher een belangrijk stempel gedrukt op het cluster, maar als gevolg van de krimp van deze sector hebben ondernemers zich wendbaar getoond door nieuwe producten en diensten te ontwikkelen en nieuwe markten aan te boren.

Het gaat goed met het cluster, maar de wereld verandert en de vraag doet zich voor wat de gevolgen en de mogelijke maatregelen zijn voor de ondernemers en inwoners die afhankelijk zijn van het maritieme cluster van Stellendam. Kortom: het cluster staat voor aanzienlijke uitdagingen maar ziet tegelijkertijd ook kansen.
Om het cluster te versterken en toekomstbestendig te maken, is een strategische visie ontwikkeld in samenspraak met overheid, onderwijs en bedrijfsleven. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft hierin een faciliterende rol gespeeld. Dit heeft geleid tot dit document met vijf speerpunten die de ontwikkeling van het cluster richting geven.

1. **Bereikbaarheid, ruimte en veiligheid**
2. **Innovatie en verduurzaming**
3. **Onderwijs en arbeidsmarkt**
4. **Samenwerking, regie en lobby**
5. **Profilering en branding**

Het streven is het maritieme cluster te versterken en toekomstbestendig te maken, met de volgende doelen:
Continuïteit: behoud van het cluster als motor van de regionale economie inclusief alle benodigde faciliteiten, en het versterken van de aantrekkingskracht voor nieuwe en bestaande klanten.
Toekomstbestendigheid: blijvend stimuleren van innovatie, verduurzaming en kennisdeling zodat Stellendam een aantrekkelijke en vooruitstrevende vestigingsplek blijft voor maritieme bedrijven en talentvolle medewerkers.
Brede welvaart: versterking van de economische, sociale en ecologische balans.

Dit visiedocument biedt een helder kader om sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen te identificeren en te vertalen naar concrete acties. Ook bundelt het informatie over het cluster, wat ondersteuning kan bieden bij de vertegenwoordiging van lokale belangen op provinciaal, nationaal en Europees niveau.

Aanpak

De visie voor het maritieme cluster Stellendam is tot stand gekomen via een participatief proces waarin verschillende methoden zijn toegepast om brede input en draagvlak te waarborgen.

STAP 1: DESKRESEARCH

Doel	Het in kaart brengen van trends, uitdagingen en kansen in de brede maritieme sector.
Acties	Analyse van relevante rapporten, beleidsstukken en economische gegevens.
Uitkomst	Een helder beeld van de context en een aanzet voor de SWOT-analyse.

STAP 2: STAKEHOLDERINTERVIEWS

Doel	Begrijpen van de behoeften, zorgen en ambities van lokale en regionale betrokkenen.
Acties	Individuele gesprekken met vertegenwoordigers van visserij, scheepsbouw, onderwijsinstellingen, overheden en toeleveranciers.
Uitkomst	Inzicht in specifieke sectorale behoeften en potentiële samenwerkingen. Overzicht van alle ingebrachte elementen van de SWOT.

STAP 3: PARTICIPATIEBIJEENKOMSTEN

Doel	Gezamenlijk draagvlak creëren en prioriteiten stellen.
Acties	Organisatie van twee interactieve bijeenkomsten met stakeholders. Brainstormsessies om SWOT-analyse te toetsen en strategische prioriteiten en acties te formuleren.
Uitkomst	Gedragen strategische speerpunten en concrete actiegebieden.

STAP 4: SAMENSTELLEN VAN DE VISIE

Doel	De input van alle fases structureren tot een samenhangend visiedocument.
Acties	Synthese van inzichten uit deskresearch, interviews en bijeenkomsten. Toetsing van conceptvisie bij de ambtelijk opdrachtgevers en relevante stakeholders.
Uitkomst	Een geïntegreerd document dat zowel strategisch als praktisch toepasbaar is.

STAP 5: TOETSING EN GOEDKEURING

Doel	Het door Delta Maritime Cluster waarborgen van breed draagvlak en formele vaststelling.
Acties	Evaluatie van de conceptvisie door gemeentelijke opdrachtgevers en kernstakeholders. Integratie van laatste feedback in het definitieve document.
Uitkomst	Een visie die gedragen wordt door alle betrokken partijen. met duidelijke strategische speerpunten gebaseerd op brede input en een grondige analyse.

Duiding maritiem cluster Stellendam

4

Stellendam is de thuishaven van diverse maritieme (sub)sectoren zoals visserij, scheepsbouw, jachtbouw/watersport-industrie en een grote kring van toeleveranciers en dienstverleners. Het maritieme cluster van Stellendam speelt een cruciale rol in de regionale economie en is diep verankerd in de cultuur.

- *Demografisch* gezien kampt de regio met een vergrijzende bevolking en wegtrekkende jeugd. Daardoor staat de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel onder druk. Initiatieven zijn nodig om jong talent aan te trekken, op te leiden, te huisvesten en voor de regio te behouden. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is daarbij essentieel.
- *Sociaal-cultureel* is het behoud van maritiem erfgoed en de betrokkenheid van de gemeenschap essentieel. Dit kan worden versterkt door evenementen, educatieve programma's en activiteiten die inwoners en bezoekers verbinden met de maritieme identiteit van Stellendam.
- *Politiek-juridisch* is er behoefte aan gunstige beleidsmaatregelen en naleving van internationale normen, ondersteund door actieve lobbyactiviteiten en samenwerking met alle lagen van de overheid. Concreet liggen er onder meer uitdagingen op het vlak van borging van toegang via het Slijkgat, inklaren via Vlissingen en problematiek rond erfpachtverlenging.
- *Technologisch* biedt de vooruitgang kansen voor groei door innovaties, waarvoor investeringen in infrastructuur, digitalisering, kennisontwikkeling en scholing van personeel nodig zijn.
  Hierbij draagt een nauwe samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen bij aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Door deze factoren strategisch aan te pakken, kan het maritieme cluster van Stellendam zijn positie versterken en zich verder ontwikkelen.
- *Economisch* gezien is het cluster een belangrijke motor waar investeringen in innovatie en duurzame praktijken vereist zijn om concurrerend te blijven en nieuwe economische activiteiten te stimuleren.
  Het cluster is een belangrijke economische motor voor de regio. Inclusief het multipliereffect is het verantwoordelijk voor circa 1.570 arbeidsplaatsen. Daarmee levert het een substantiële bijdrage aan de werkgelegenheid, koopkracht en bestedingen op Goeree-Overflakkee en daarbuiten. De economische impact reikt verder dan de sector zelf en draagt bij aan de brede welvaart en economische vitaliteit van het eiland.

LIGGING

Stellendam heeft van oudsher een sterke maritieme positie dankzij de ligging aan de Noordzee en het Haringvliet. De haven biedt directe toegang tot zee en vormt een belangrijke uitvalsbasis voor visserij, maritieme dienstverlening en scheepsbouw. Ook internationaal heeft Stellendam een goede naam. Via de Noordzee weten klanten uit onder meer Groot-Brittannië, Schotland, België en Frankrijk de bedrijven in Stellendam goed te vinden.

De Noordzee behoort tot de rijkste visgebieden ter wereld. Stellendam ligt centraal voor vissersschepen die opereren van de noordelijke Noordzee tot de Golf van Biskaje. Twee keer per jaar, bij het wisselen van visgronden, passeren zij Stellendam, wat de haven tot een belangrijke hub maakt voor de sector.

De nabijheid van natuurgebieden draagt bij aan het toerisme en recreatie, terwijl de bescherming door de Deltawerken, zoals de Haringvlietdam, de veiligheid tegen overstromingen waarborgt. Deze strategische positie ondersteunt de economische en maritieme activiteiten van Stellendam optimaal.

FAMILIEBEDRIJVEN

Opvallend is het grote aantal familiebedrijven in Stellendam, zowel in de visserij, maakindustrie als toeleveranciers. Familiebedrijven bieden diverse voordelen. Zij zorgen voor lokale werkgelegenheid, kennisontwikkeling, leerwerkplekken en financiële draagkracht in de lokale gemeenschappen. Ook tonen zij hun lokale betrokkenheid door bij te dragen aan evenementen en diverse sponsoractiviteiten. Ze richten zich vaak op duurzaamheid en langetermijndoelen in plaats van kortetermijnwinst. Familieleden zijn sterk betrokken en toegewijd aan het succes van het bedrijf, wat leidt tot een hoge mate van loyaliteit en vertrouwen. Besluitvormingsprocessen zijn meestal sneller en flexibeler door de afwezigheid van bureaucratie. Bovendien hebben familiebedrijven vaak een duidelijke bedrijfscultuur en kernwaarden die van generatie op generatie worden doorgegeven. Familiebedrijven staan voor uitdagingen zoals opvolgingsvraagstukken, problematiek rond erfpachtverlenging en terughoudendheid van banken bij het verstrekken van financiering.

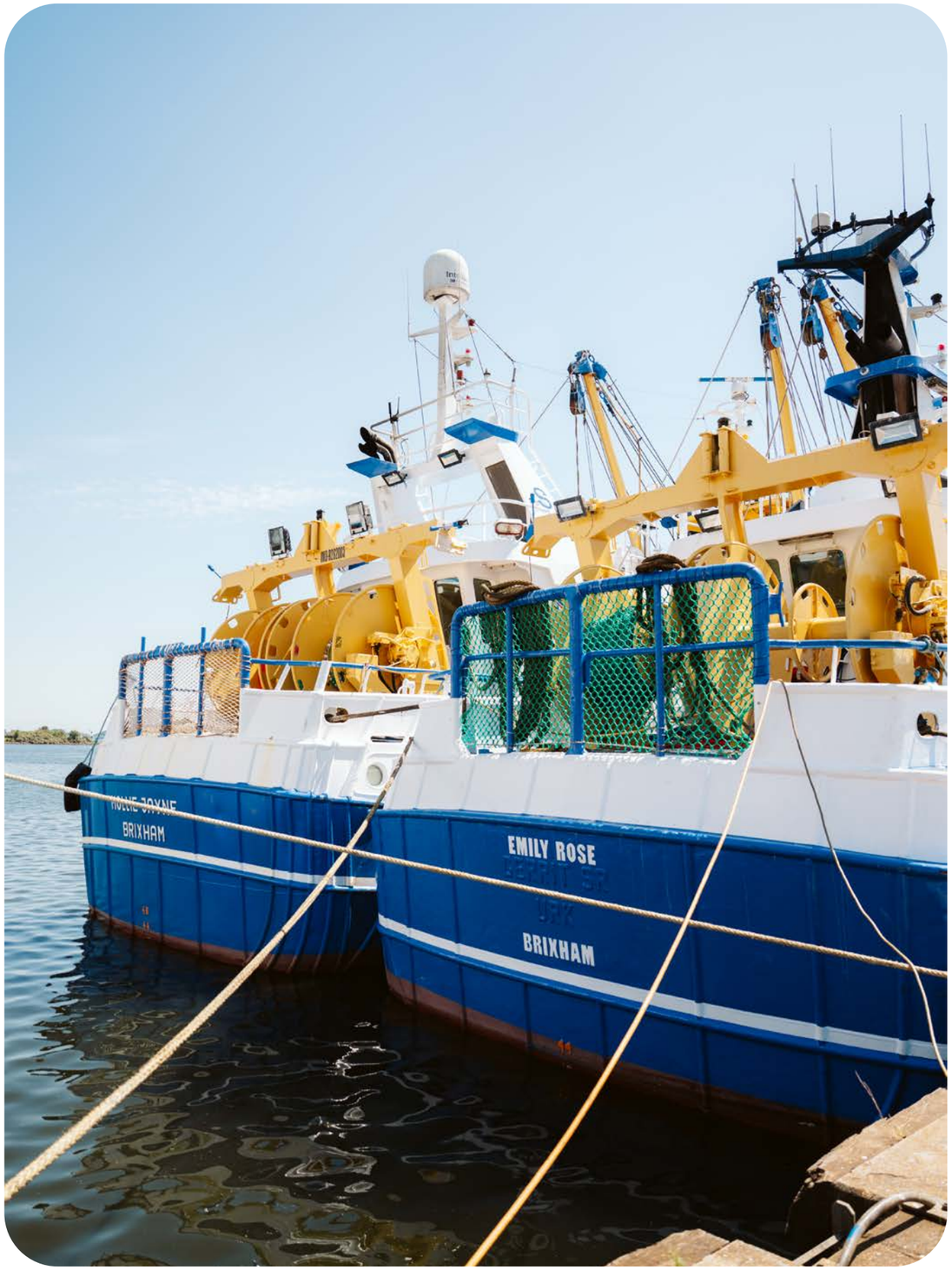

Visserij

De visserij kent een lange historie op Goeree-Overflakkee en is nog steeds van groot belang voor het cluster Stellendam. Daarnaast is het een belangrijke identiteitsgebonden sector voor Goeree-Overflakkee. Het is een cultuurfactor die niet verloren mag gaan en letterlijk en figuurlijk beleefbaar moet zijn voor de lokale bevolking, toeristen en recreanten en het bedrijfsleven.

Stellendam is een belangrijke speler in de visserijsector. Het is de thuishaven van vissersschepen uit Stellendam zelf maar ook uit andere vissersplaatsen zoals Ouddorp en Goedereede. Ook landen er met grote regelmaat schepen uit binnen- of buitenland aan. De visserij in Stellendam heeft een focus op duurzaamheid, innovatie en economische vitaliteit, met de volgende kenmerken:

VISSERIJGEMEENSCHAP EN VLOOT

Stellendam heeft een lange geschiedenis als visserijgemeenschap. De haven van Stellendam is een van de belangrijkste vissershavens in Nederland.
De visserijvloot van Stellendam is modern en efficiënt. De vissersschepen zijn uitgerust met geavanceerde technologieën voor een geoptimaliseerde en duurzame beoefening van diverse visserijtechnieken met een laag energieverbruik.

DUURZAAMHEID

Visserijbedrijven passen zich aan de veranderende omstandigheden aan en nemen hun verantwoordelijkheid in de verdere verduurzaming van hun bedrijven. Als producent van hoogwaardige mariene eiwitten speelt de visserij een relevante rol in de eiwittransitie. Voedsel uit eigen wateren is niet alleen gezond, maar kent bovendien een relatief lage CO_2-uitstoot en draagt bij aan een duurzamere voedselketen.
Er wordt veel aandacht besteed aan duurzame visserijpraktijken. Dit omvat o.a. het naleven van quota en het gebruik van technieken die de impact op het mariene milieu minimaliseren.
In de haven van Stellendam wordt duurzaamheid bevorderd door het beschikbaar stellen en gebruiken van walstroom, waardoor minder dieselgeneratoren aan boord hoeven te draaien.
Verder neemt Stellendam deel aan het Fishing for Litter project, geïnitieerd door KIMO. Vissers dragen bij aan schonere zeeën door opgevist afval vrijwillig in big-bags aan land te brengen, waar het wordt verzameld, gemonitord en verwerkt.

AFSLAG EN VERWERKING

Stellendam beschikt over een visafslag waar de vangst wordt verhandeld. Er zijn ook verschillende visverwerkingsbedrijven die de vangst verwerken voor de markt. De allerbeste kwaliteit vis en garnalen wordt door vissers op de visafslag van de UFA (United Fish Auctions) aangevoerd. De UFA heeft als gevolg van de krimp van de visserij ook bakens verzet en is minder afhankelijk van aanvoer vanaf zee. Er wordt ook per as aangevoerd en er wordt digitaal geveild in samenwerking met andere landen. De UFA is ontstaan in 2000 door de fusie van de gemeentelijke visafslagen van Scheveningen, Stellendam en Colijnsplaat. Hierdoor werd UFA een van de grootste visafslagorganisaties van Nederland. De aandelen van UFA zijn in handen van de gemeenten Goeree-Overflakkee en Den Haag.

ECONOMISCH BELANG

De visserijsector is een belangrijke bron van werkgelegenheid en inkomsten voor Stellendam en omstreken. Dit omvat niet alleen de vissers zelf, maar ook de toeleveringsketen zoals scheepsbouw, onderhoud en transport. Vis wordt verkocht aan klanten buiten Stellendam en zelfs buiten Nederland, maar ook lokaal via markten en restaurants, direct aan consumenten. Dit draagt bij aan de lokale en regionale economie en toerisme.

UITDAGINGEN, KANSEN EN INNOVATIES

De visserij staat onder druk en kent uitdagingen als het gaat om het gebruik van de Noordzee door en voor visserij, scheepvaart, windmolenparken, kabeltracés, defensie etc. Ook ontwikkelingen zoals Brexit, de EU-aanlandplicht en het verbod op pulsvissen heeft een grote impact.

De visserijsector vernieuwt zich om uitdagingen zoals quota, regelgeving en milieueisen aan te pakken en toekomstbestendig te blijven. Vissers schakelen over op andere vissoorten en verkennen nieuwe visgronden, terwijl de groeiende mondiale vraag naar vis en de eiwittransitie kansen biedt. Innovaties richten zich op duurzamere visserijmethoden en efficiëntere vistuigen om de impact op het ecosysteem te verkleinen en de vangstefficiëntie te verhogen. Het Visserij-innovatiecentrum Zuidwest-Nederland in Stellendam ondersteunt deze ontwikkelingen, met unieke geavanceerde testfaciliteiten zoals een sleeptank, en via samenwerking met kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en onderwijs.

Scheepsbouw

In Stellendam zijn twee werven gespecialiseerd in de bouw, het onderhoud en de refit van schepen. Klanten komen uit heel Europa en daarbuiten, met een sterke vertegenwoordiging uit Nederland, België, Engeland en Frankrijk. De focus ligt op visserijschepen, sleep- en duwboten, werkschepen, overheidsvaartuigen en jachtrefit.

ECONOMISCH BELANG

De werven ontwerpen en bouwen nieuwe schepen, onderhouden bestaande schepen en bouwen ook regelmatig schepen om. Stellendamse werven hebben meerdere malen de prestigieuze 'KNVTS Schip van het Jaar'-prijs.
De werven werken samen met een loyale kring van gespecialiseerde toeleveranciers. Vakmanschap, voorzieningen en techniek komen samen in een complete maritieme keten, van scheepsbetimmering en scheepselektro tot motoren, materialen en maritieme dienstverlening. Kortom: een one-stop-shop.

UITDAGINGEN EN INNOVATIES

De scheepsbouwsector staat voor diverse uitdagingen in een steeds veranderende omgeving. Technologische veranderingen vergen voortdurende aanpassingen in ontwerp en productieprocessen, terwijl strengere milieuvoorschriften vragen om de ontwikkeling van milieuvriendelijkere schepen. Globalisering brengt concurrentiedruk met zich mee, vooral vanuit regio's met lagere arbeidskosten, wat de prijzen en winstmarges kan beïnvloeden. Het aantrekken en behouden van gekwalificeerd personeel, samen met financiële stabiliteit en de integratie van innovatie en digitalisering, vormen verdere uitdagingen voor de sector.

Specifiek voor Stellendam geldt ook kaderuimte, onderhoud van de haven en vooral de bereikbaarheid via het Slijkgat als grote uitdagingen. Er is een alternatieve vaarroute via Rotterdam, maar die kent naast de extra benodigde vaartijd, ook afmetingsbeperkingen.

Het aanpakken van deze uitdagingen vereist samenwerking, veerkracht, flexibiliteit en een voortdurende focus op innovatie en efficiëntie binnen de scheepsbouwsector. Er liggen veel kansen voor de scheepsbouw, zoals verduurzaming en toepassing van circulaire materialen. De Sectoragenda Maritieme Maakindustrie biedt daarvoor een kansrijk perspectief.

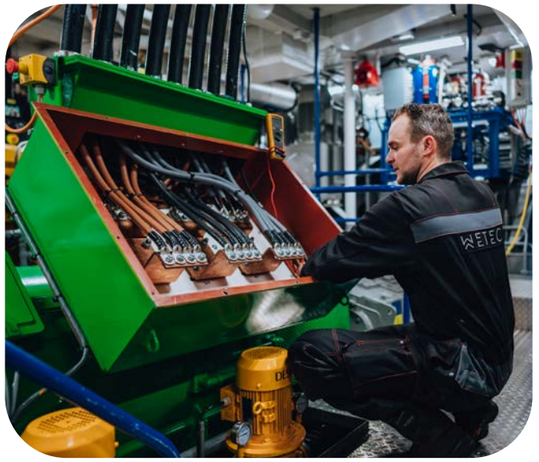

Toeleveranciers en afgeleiden

Het maritieme cluster van Stellendam omvat verschillende hoofdaannemers, omringd door een kring toeleveranciers en dienstverleners. Het wel en wee van de hoofdaannemers heeft een direct effect op de toeleveranciers en dienstverleners. Als het goed gaat met het maritieme cluster, profiteert ook het lokale mkb. En als het minder goed gaat, merken zij het ook.

Het maritieme cluster van Stellendam omvat ook bedrijven in de werktuigbouw. Zo is er een onderneming die kranen bouwt voor de grond-, weg- en waterbouw. Deze kranen worden via het water afgevoerd en vervolgens wereldwijd verscheept. Ook voor dergelijke bedrijven is voldoende en goed bereikbare en belastbare kadecapaciteit van groot belang.

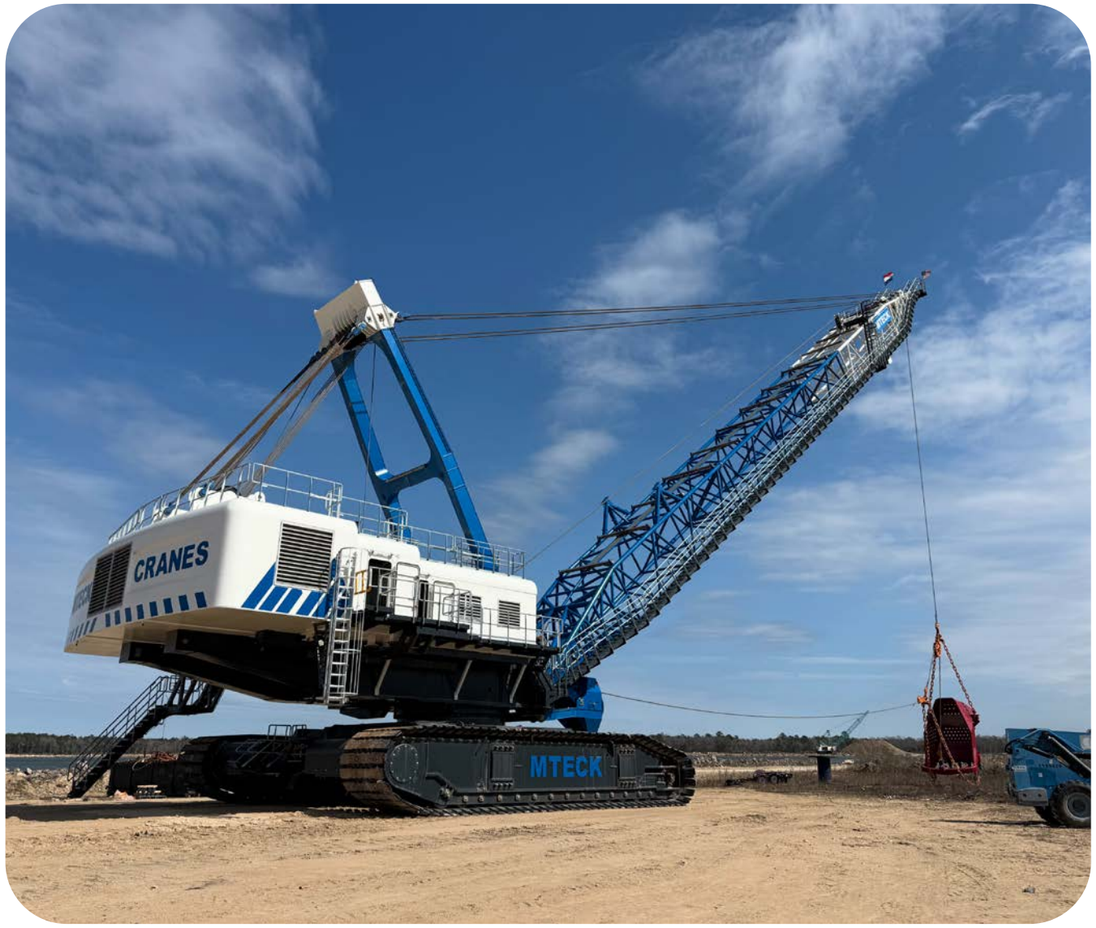

Jachtbouw en watersport

JACHTBOUW

Naast visserij en maritieme maakindustrie heeft Stellendam ook een sterke positie opgebouwd in jachtbouw en refit van luxe jachten. Deze activiteiten kenmerken zich door hoogwaardige techniek, maatwerk en vakmanschap en dragen bij aan de innovatiekracht, werkgelegenheid en internationale profilering van het maritieme cluster.

WATERSPORT

Dankzij haar gunstige ligging aan zee en het Haringvliet, is Marina Stellendam een geliefde jachthaven voor de recreatievaart. Gelegen aan de Haringvlietdam en direct grenzend aan de Goereese zeesluis, biedt de jachthaven uitstekende faciliteiten en is het één van de weinige zeejachthavens in Nederland. Marina Stellendam is een ideale uitvalsbasis voor Noordzeetochten vanuit of richting de Belgische en Engelse kust, en voor verkenning van de Zeeuwse wateren, stranden en natuurgebieden. Met haar recreatieve en economische meerwaarde speelt de jachthaven een belangrijke rol in de regio. Naast ligplaatsen met de gebruikelijke services voor jachteigenaren, beschikt de jachthaven ook over een hotel en een restaurant.

Een belangrijke uitdaging voor de jachthaven is de aanzienlijke hinder door de verzanding van het Slijkgat. (Zeil)jachten lopen regelmatig vast, wat niet alleen schade aan de schepen veroorzaakt, maar ook een ontmoedigend effect heeft op de komst van andere recreatieve passanten.

Speerpunten

De SWOT-analyse en de sessies met de stakeholders hebben geleid tot vijf speerpunten.

Per speerpunt wordt aangegeven
- *Wat we zien* (analyse, huidige situatie)
- *Wat we willen* (ambitie, gewenste situatie)
- *Wat we doen* (acties, benodigde stappen)

1. Bereikbaarheid, ruimte en veiligheid
2. Innovatie en verduurzaming
3. Onderwijs en arbeidsmarkt
4. Samenwerking, regie en lobby
5. Profilering en branding

Speerpunt 1: Bereikbaarheid, ruimte en veiligheid

WAT WE ZIEN

BEREIKBAARHEID

- Dankzij de strategische ligging aan de Noordzee, directe toegang tot internationale vaarroutes en efficiënte verbindingen met het achterland, is het cluster Stellendam een onmisbare schakel in de Nederlandse en Europese maritieme sector.
- Het Slijkgat is een levensader voor de Stellendamse visserij, maritieme maakindustrie en recreatievaart, met ruim 5.000 scheepsbewegingen per jaar (Bron: Ecorys, scheepspassages Goereesluis). Door voortdurende discussies over het op diepte houden staan bereikbaarheid en bevaarbaarheid van het Slijkgat onder druk, wat directe gevolgen heeft voor de maritieme activiteiten in de regio. Ook de recreatievaart ondervindt hier hinder van.

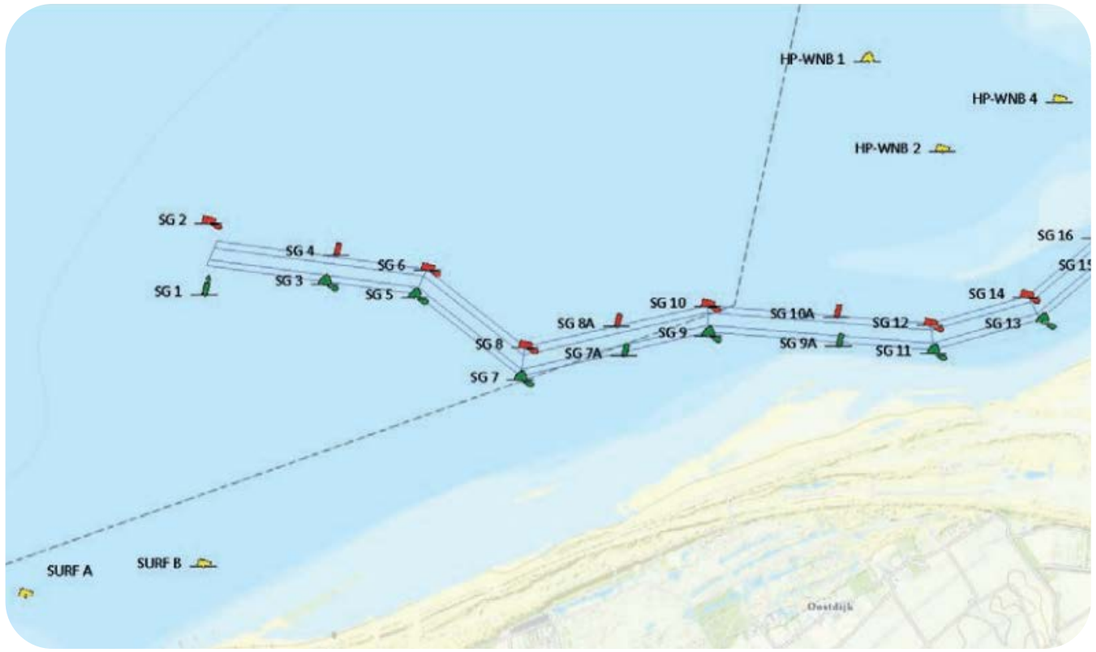

- De optie waarbij TenneT een kabelverbinding door het Slijkgat legt voor het converterstation van windgebied Nederwiek 3, wordt als een bedreiging beschouwd vanwege de mogelijke impact op de baggeractiviteiten in het Slijkgat.
- De plannen voor de 'zeewaartse ontwikkeling' van de Maasvlakte worden als een bedreiging beschouwd omdat dit de verzanding van het Slijkgat in de hand kan werken.
- De mogelijke ontwikkeling van Delta21 voor de kust van Stellendam kan ook een bijzonder grote impact op de bereikbaarheid en economie van Stellendam hebben. Dit is een particulier initiatief zonder politiek-juridische status.
- Niet-aansluitende verbindingen via het openbaar vervoer naar en van het eiland verlengen de reistijd voor werknemers en bezoekers, wat belemmerend werkt.

RUIMTE

- De beperkte ruimte in de binnenhaven vormt een knelpunt voor verdere groei en ontwikkeling van de maritieme maakindustrie en toeleveranciers. De werven hebben behoefte aan een terrein met een schepenlift, extra palen en droogdokken in de haven om hun operaties efficiënter en effectiever te maken en meer klanten te kunnen bedienen.
- Zowel werven als constructiebedrijven hebben behoefte aan zwaar belastbare kaderuimte, wat soms leidt tot uitdagingen in de samenwerking.
- Tegelijkertijd is er op de buitenhaven ruimte over en is deze locatie toe aan een revitaliseringsslag.
- Regelmatig liggen er schepen in de binnenhaven zonder gebruik te maken van de 24-uurs steigers of gehuurde steigers. Ze proberen langdurig te blijven liggen zonder havengeld te betalen, wat leidt tot inkomstenverlies en druk op beschikbare ligplaatsen.
- Het erfpachtprobleem, waarbij het proces van verlenging van erfpachtovereenkomsten met het Rijksvastgoedbedrijf zeer moeizaam gaat, zorgt voor obstakels bij bedrijfsoverdrachten en uitbreidingsplanning, waardoor bedrijfscontinuiteit en groei worden geremd.
- Een tekort aan parkeerruimte op de binnenhaven leidt tot verminderde toegankelijkheid voor werknemers, klanten en leveranciers, wat de efficiëntie en concurrentiepositie van bedrijven schaadt. Daarnaast geeft het een rommelige indruk en kan het gevaarlijke situaties opleveren.

VEILIGHEID

- Er is sprake van achterstallig onderhoud van afmeervoorzieningen, deze kunnen tot onveilige situaties in de haven leiden.
- Hardrijders veroorzaken risico's op de binnen- en buitenhaven.
- Wanneer een brug openstaat, ontbreekt een duidelijke omleidingsroute, zoals bijvoorbeeld in Bruinisse. Nu staan toeleveranciers soms onnodig te wachten voor een brug terwijl een bedrijf bijna sluit, vervolgens gaan ze heel hard rijden om toch nog op tijd te komen.
- Het verdwijnen van de bemanning op de vuurtoren van Ouddorp vermindert de veiligheid en het toezicht in de regio. Zonder bemanning ontbreekt hulp bij navigatie, snelle waarschuwingen en reactie in noodgevallen. Ook is er minder controle op illegale praktijken en vervuiling. Het verlies van menselijke waarneming en reacties maakt de scheepvaart in het Slijkgat riskanter, wat niet volledig door technologie kan worden opgevangen.
- De afgelopen jaren is in Nederland intensief ingezet op het weerbaarder maken van de grote zeehavens tegen ondermijning. Criminele netwerken verplaatsen hun activiteiten naar minder zwaar beveiligde en relatief kwetsbare locaties langs de kust. Kleinere zeehavens komen daardoor steeds vaker in beeld als alternatief voor smokkelactiviteiten. In de havens van Stellendam zijn nog geen gevallen van ondermijning gesignaleerd, maar alertheid is noodzakelijk.

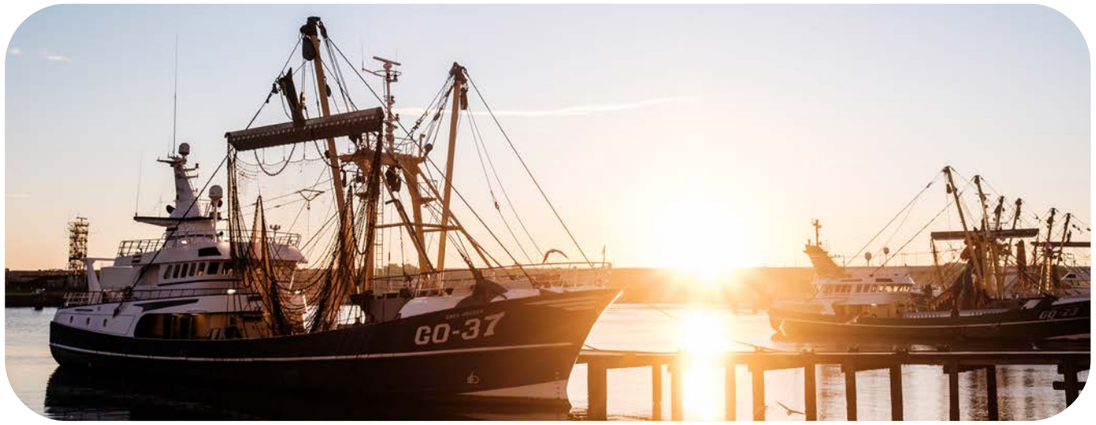

WAT WE WILLEN

1. Gegarandeerde toekomstbestendige bereikbaarheid via Slijkgat
2. Uitbreiding van fysieke ruimte voor maritieme maakindustrie en toeleveranciers.
3. Revitalisering buitenhaven inclusief visafslag.
4. Vernieuwde en goed onderhouden havenfaciliteiten en infrastructuur.
5. OV-verbindingen met goede aansluitingen om de bereikbaarheid van het eiland te verhogen.
6. Verhoogde verkeersveiligheid en minder parkeeroverlast.
7. Ontmoediging aanlanding en verhandeling van verdovende middelen.
8. Oplossingen voor erfpachtproblemen om bedrijfsoverdracht te vergemakkelijken.
9. Weerbaarheid van ondernemers en organisaties vergroten en zo criminele activiteiten ontmoedigen.

WAT WE KUNNEN DOEN

1. Oorzaken verzanding Slijkgat boven water krijgen.
2. Langdurige afspraken maken met Port of Rotterdam en Rijkswaterstaat over op diepte houden Slijkgat of alternatieven onderzoeken.
3. Onderzoeken van de haalbaarheid van het oprichten van een entiteit zoals een Havenschap. Taken: borgen van bereikbaarheid, organiseren van ruimtelijke ontwikkeling, onderhoud en veiligheid in het havengebied en de Voordelta. Draagvlak is vereist met ondernemers en stakeholders zoals RWS, HbR, GO, RVB, NGO's, PZH en LVVN. Hiervoor zou een professionele kwartiermaker benoemd kunnen worden.
4. Nauw betrokken blijven bij ontwikkelingen Tennet. Kansen verkennen die de aanleg van de kabel biedt.
5. Nauwlettend de ontwikkelingen Delta21 en zeewaartse uitbreidingsplannen volgen.
6. Onderzoeken mogelijke uitbreiding maakindustrie richting buitenhaven.
7. Onderzoeken mogelijke uitbreiding faciliteiten binnenhaven.
8. Verwijderen van de 'illegale liggers' in binnenhaven.
9. Plan maken voor revitalisering buitenhaven inclusief visafslag.
10. Onderhoudsplan afmeervoorzieningen RWS opvragen.
11. Inventariseren verbeterpunten aansluiting OV-verbindingen.
12. Lobbyen bij regionale en nationale overheden voor betere OV-verbindingen.
13. Implementeren van verkeersveiligheidsmaatregelen zoals het aangeven van omleidingsroutes bij open brug, snelheidsbeperkingen, duidelijke wegmarkeringen en handhaving.
14. De gemeente Goeree-Overflakkee sluit aan bij het Platform Ondermijning Kleine zeehavens (POKZ). Samen met gemeente werken aan bewustwording, vertrouwen en samenwerking. Het bedrijfsleven heeft vaste overlegmomenten met de Zeehavenpolitie.
15. Goede aansluiting met SBBS – Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Stellendam om samenwerking te bevorderen en overlappingen te voorkomen.
16. Inzicht krijgen in contactpersonen bij Rijksvastgoedbedrijf en hen contacteren over actualisatie erfpacht.

Speerpunt 2:
Innovatie en verduurzaming

WAT WE ZIEN

Stellendam heeft een dynamisch maritiem cluster waar maakindustrie en visserij samenkomen, met innovatie, samenwerking, arbeidsethos en vakmanschap als kernwaarden. Bedrijven en instellingen versterken elkaar om de sector toekomstbestendig te maken. Samenwerking met kennisinstituten zoals MARIN, Wageningen Marine Research (WMR) en het Visserij-innovatiecentrum levert technologische en duurzame oplossingen voor de visserij en maakindustrie. Ondanks deze vooruitgang vormen hoge kosten en inconsistent overheidsbeleid uitdagingen en drempels, waarbij kennisdeling soms wordt beperkt door de terughoudendheid van bedrijven.
Daarnaast zien we dat banken vaak terughoudend zijn bij het financieren van innovaties vanwege de hoge risico's en onzekere uitkomsten. Dit creëert een financieringskloof, vooral voor startups en MKB-bedrijven. Alternatieve financieringsvormen, zoals durfkapitaal, subsidies en overheidsprogramma's, worden steeds belangrijker om innovaties te stimuleren en deze kloof te overbruggen.

MARITIEME MAAKINDUSTRIE EN TOELEVERANCIERS

De Sectoragenda Maritieme Maakindustrie, gepresenteerd onder de noemer "No guts, no Hollands Glorie!" richt zich op het versterken van de maritieme sector in Nederland. De agenda benadrukt de noodzaak van strategische autonomie, veiligheid en duurzaamheid. Er zijn vijf actielijnen met 25 maatregelen om knelpunten aan te pakken, zoals gerichte financiering, verbetering van het vestigingsklimaat en versterking van de internationale positie. Daarnaast zijn er vijf koploperprojecten die cruciaal zijn voor de toekomst van de sector. De maritieme maakindustrie in Stellendam kan profiteren van (een deel van) de 25 maatregelen. Ook haken de werven en toeleveranciers aan bij de koplopersprojecten Maritiem Masterplan (waaronder de Human Capital agenda), Werf van de Toekomst en Smart Maritime. Deze projecten zijn bedoeld om een grote impuls te geven aan de maritieme maakindustrie en om nieuwe technologieën, werkwijzen en verdienmodellen te implementeren.

1 Het Maritiem Masterplan

Doel is om ca. 40 klimaatneutrale demonstratieschepen te ontwikkelen. Met nieuwe werkwijzen: cyclisch, modulair en digitaal.

2 De werf van de toekomst

Doel is om hier de modernste schepen te bouwen (circulair & schaalbaar) met 10-15% kostenreductie via o.m. digitalisering & robotisering. Tevens helpt dit het personeelstekort op te lossen.

3 Smart Maritime

Doel is om effectief samenwerkende (onbemande) schepen te ontwikkelen met systemen voor maritieme veiligheid (safety) en beveiliging (security).

4 Robotisering wind op zee

Doel is om sneller en veiliger windparken op zee aan te leggen via digitalisering en robotisering.

5 Nucleaire voortstuwing van schepen

Met dit project wordt verkend hoe de voordelen van kernenergie benut kunnen worden voor duurzaam varende schepen met permanente energievoorziening.

VISSERIJ

De visserij innoveert op verschillende gebieden om uitdagingen zoals quota, regelgeving en milieueisen aan te gaan en de sector toekomstbestendig te maken. Positief is dat de mondiale vraag naar vis toeneemt en dat de visserij bijdraagt aan de eiwit-transitie. Er wordt gewerkt aan duurzame visserijmethoden en efficiëntere vistuigen om de impact op het ecosysteem te minimaliseren en bijvangst te verminderen. Digitalisering en automatisering spelen een grote rol, met gebruik van technologieën voor nauwkeurigere en efficiëntere visvangst. Daarnaast wordt er geïnvesteerd in energie-efficiëntie met de ontwikkeling van zuinigere schepen en apparatuur. Innovaties in de verwerking en opslag van vis verbeteren de kwaliteit en houdbaarheid.

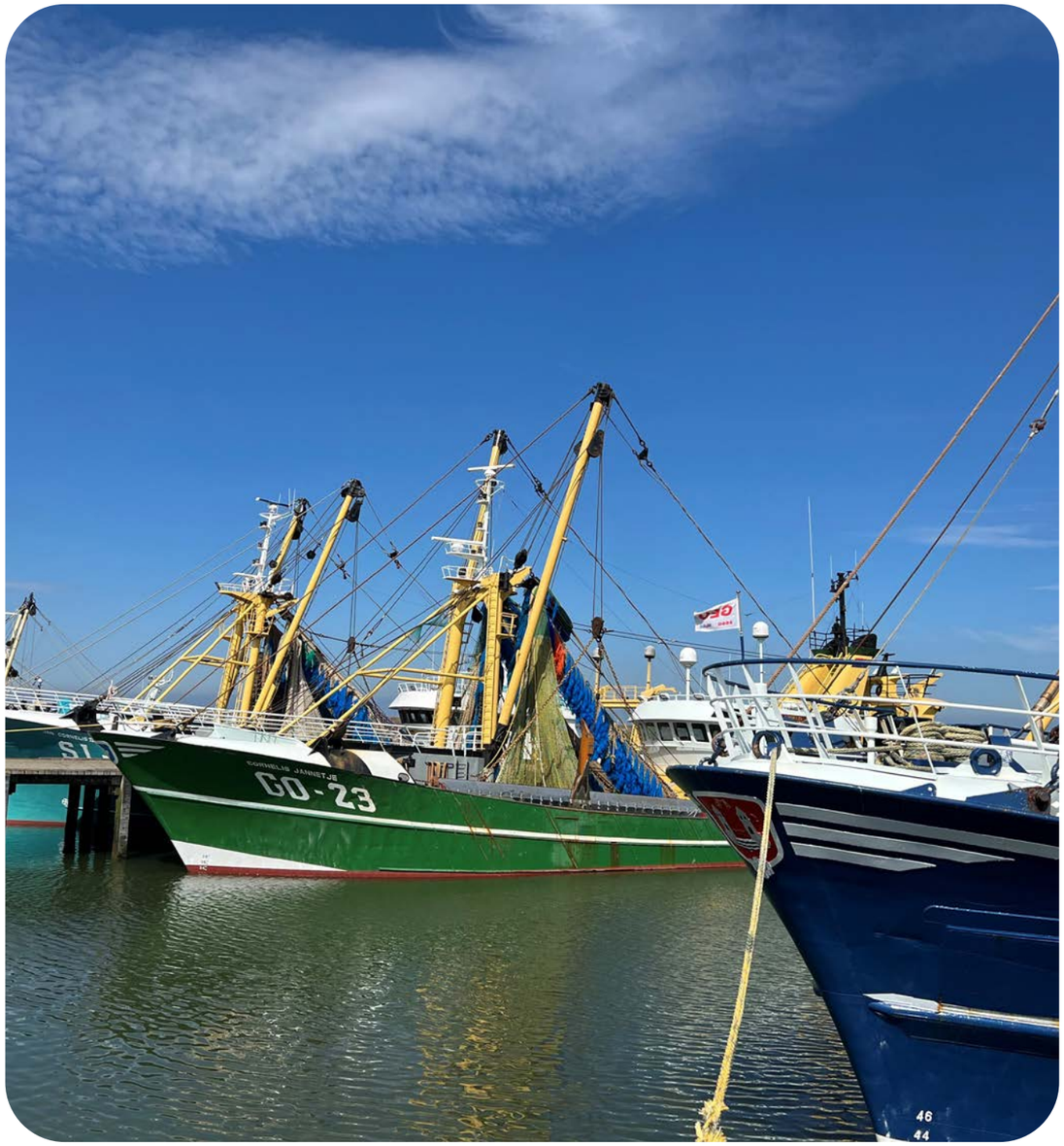

Het Visserij-innovatiecentrum (VIC) Zuidwest-Nederland ondersteunt vissers bij visserij-gerelateerde innovatie- en kennisvraagstukken. Dit omvat bijvoorbeeld nieuwe visserijtechnieken en aanpassingen aan vistuigen en netwerken. Stellendam wordt ook wel de “Europese kraamkamer” van de visserij-innovatie genoemd. Het VIC heeft een unieke sleeptank: een geavanceerde testfaciliteit voor de ontwikkeling en optimalisatie van vistuigen en netwerken. Met behulp van onderwatercamera’s kunnen onderzoekers het gedrag van netten en vistuigen analyseren om efficiëntere en duurzamere vismethoden te ontwikkelen. De sleeptank speelt een cruciale rol in samenwerkingen met de visserij-sector en wetenschappelijke instellingen zoals Wageningen Universiteit en Research (WUR). Het VIC draagt in hoge mate bij aan een toekomstbestendige visserij op de Noordzee.

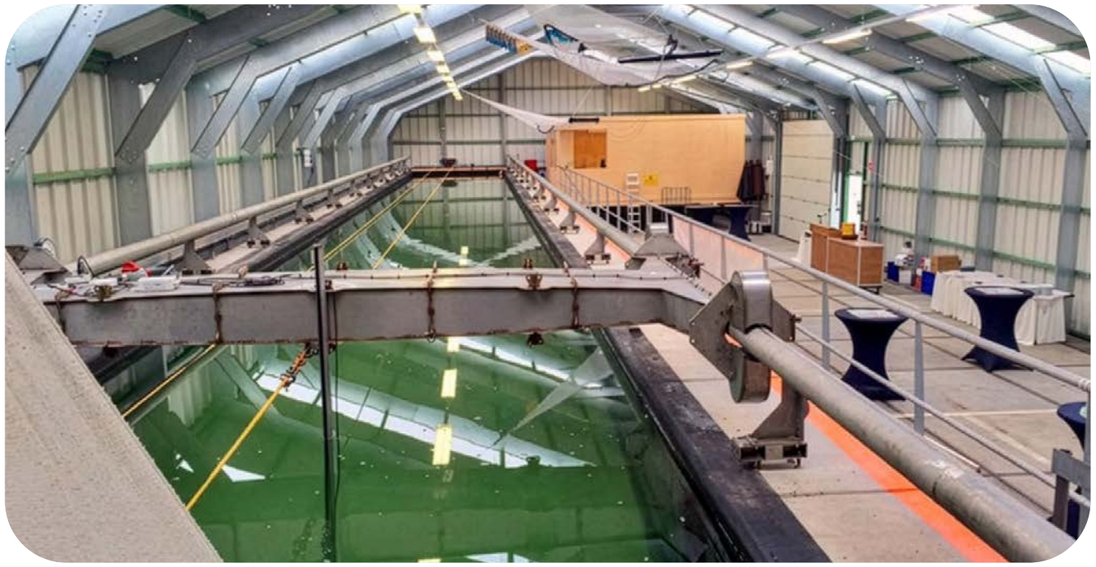

In oktober 2024 is het Visserij Ontwikkel Plan (VOP) ondertekend door de staatssecretaris van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Het VOP is een gezamenlijk initiatief van het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV) en het ministerie van LVVN. Het BPV is een samenwerkingsverband van 18 gemeenten, waaronder Goeree-Overflakkee, en 6 provincies waarbinnen de Nederlandse visserijgemeenschappen en de daaraan verbonden visclusters zijn geconcentreerd. Het BPV fungeert als coördinator en belangenbehartiger voor deze regio’s en speelt een cruciale rol in de ontwikkeling en implementatie van het VOP. Het plan is ontworpen om de toekomst van de Nederlandse visserijsector te versterken door te investeren in innovatie, verduurzaming en het behoud van cultureel erfgoed binnen visserijgemeenschappen. Het VOP fungeert als katalysator voor innovatie binnen de visserijsector. Door gerichte projecten en samenwerking met kennisinstellingen wordt ingezet op verduurzaming, efficiëntie en het behoud van de culturele identiteit van visserij-gemeenschappen. Deze integrale aanpak zorgt ervoor dat de sector klaar is voor de toekomst en kan blijven bijdragen aan de Nederlandse economie en cultuur.

De innovaties voor de ketenbedrijven in het VOP zijn enorm divers. Zo zijn er projecten voor een marktplaats voor de visserij van de toekomst, een visveiling vanaf zee en voor het opwaarderen van visresten tot hoogwaardige voeding. Ook wordt gewerkt aan innovatieve technieken voor de garnalenverwerking, zodat die weer in Nederland kan gebeuren. Voor behoud van de visserij-identiteit in gemeenschappen zet het VOP onder meer in op versterking van visserijmusea, toeristische activiteiten en het toegankelijk maken van erfgoed. Verder is er aandacht voor vernieuwing van het visserij-onderwijs, zodat nieuwe generaties worden opgeleid voor de visserij van de toekomst. (Bron: Visserij.nl)

De Nederlandse Vissersbond heeft samen met VisNed, Netviswerk en de Noordelijke Visserij Alliantie de kottervisie *“Als het getij verloopt, verzet men de bakens”* opgesteld. Deze visie, die in februari 2025 is gepresenteerd, schetst een toekomstbestendig transitiepad richting een duurzame kottervisserij in 2040. De kottervisie dient als leidraad voor de sector en ondersteunt visserijorganisaties in hun dialoog met de Rijksoverheid, de politiek, de Europese Unie en andere stakeholders. Binnen deze visie zijn negen strategische doelstellingen geformuleerd die de sector richting 2040 wil realiseren. De visie vormt de basis voor verdere concretisering en wordt stapsgewijs uitgewerkt in een plan van aanpak.

MINISTERIE VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR (LVVN)

Het ministerie van LVVN heeft in een gesprek aangegeven dat het uitgangspunt van de overheid is dat visserij toekomst heeft en onderdeel blijft van Nederland, maar dat dat niet wil zeggen dat technieken en vissoorten niet veranderen. LVVN heeft de visie “Voedsel uit zee en grote wateren” opgesteld. “Vernieuwend ondernemerschap” is een van de prioriteiten.
LVVN heeft samen met stakeholders aan een uitvoeringsagenda met concrete acties gewerkten aan een sectorplan richting Brussel. Overige thema’s binnen de agenda: energietransitie, eiwittransitie, geopolitieke ontwikkelingen. Het ministerie van LVVN en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) brengen regelmatig werkbezoeken aan Stellendam om in gesprek te blijven met de sector en ontwikkelingen in de visserij van dichtbij te volgen.

WAT WE WILLEN

1. Ruimte voor innovatie in Stellendam faciliteren.
2. Aanhaken/aangehaakt blijven bij de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie en daar voordeel uit halen.
3. Aanhaken/aangehaakt blijven en invloed uitoefenen op Visserijbeleid.
4. Een voorspelbare overheid die niet constant de spelregels wijzigt.
5. Een uniform EU Visserijbeleid.
6. Meer balans/zeggenschap binnen het Noordzeeoverleg en andere relevante maritieme en visserijgerelateerde overleggen om de belangen van de sector en met name het behoud van ruimte en de voedselwinning op zee beter te borgen.
7. Gebruik maken van subsidies.
8. Europabreed voorop blijven lopen qua innovatie.

WAT WE KUNNEN DOEN

1. Doorontwikkeling Visserij-innovatiecentrum.
2. Aansluiten bij regio overleg Rijksregiebureau Maritieme Maakindustrie.
3. Kennisdelingssessies organiseren.
4. Uitbreiden van samenwerkingsverbanden met kennisinstituten, technologische bedrijven en partijen zoals Innovation Quarter.
5. In samenwerking subsidiemogelijkheden volgen en benutten.
6. Lobbymogelijkheden benutten en met één mond spreken.

Speerpunt 3: Onderwijs en arbeidsmarkt

WAT WE ZIEN

VINDEN, BOEIEN, BINDEN IS UITDAGING

De arbeidsmarkt binnen de maritieme en technische sector verandert snel. Dit vraagt om voortdurende ontwikkeling van kennis en vaardigheden bij zowel medewerkers als docenten om de concurrentiekracht te behouden. Tegelijkertijd groeit de vraag naar technisch vakmanschap en hoger opgeleide professionals, wat leidt tot krapte op de arbeidsmarkt en uitdagingen voor bedrijven. De concurrentie met de haven van Rotterdam, die aantrekkelijkere arbeidsvoorwaarden biedt, maakt het werven en behouden van talent extra lastig. Het vinden, binden en ontwikkelen van (toekomstige) medewerkers in de maakindustrie en visserij blijft een uitdaging. Buitenlandse arbeidskrachten zijn onmisbaar, maar er is een ondergrens want het is belangrijk om kennis en vaardigheden binnen Nederland te houden.

ONDERWIJS ALS SLEUTEL TOT SUCCES

Voor het maritieme cluster van Stellendam speelt samenwerking met de Beroepscampus in Middelharnis en het STC in Stellendam een cruciale rol, waarbij andere partners niet worden uitgesloten. De Beroepscampus biedt praktijkgerichte vmbo- en mbo-opleidingen in sectoren zoals techniek, zorg en ondernemen. Deze samenwerking met regionale bedrijven zorgt voor een soepele overgang naar de arbeidsmarkt en versterkt de lokale economie. Ondanks de moderne faciliteiten en toekomstgerichte focus zien we een daling in leerlingenaantallen en daarmee een lagere uitstroom naar technische beroepen en de visserijsector.

STC Campus Zuidwest in Stellendam biedt op dit moment mbo-opleidingen in scheepvaart en techniek. Studenten starten met een technisch basisjaar en specialiseren zich vervolgens in procestechniek, maintenance, scheeps- en jachtbouw, visserij of zeevaart. De faciliteiten, waaronder simulatoren, ondersteunen praktijkgericht onderwijs. Echter, door een afnemend aantal leerlingen en kostbare duurzaamheidseisen heeft STC een strategische heroriëntatie uitgevoerd, met als resultaat dat de huidige locatie wordt afgestoten. De school sluit met ingang van schooljaar 2026-2027.

Het is de uitdrukkelijke wens van het maritieme cluster dat het STC voor Stellendam behouden blijft, al dan niet onder één dak met een andere partij in Stellendam. Voor het behoud en de verdere ontwikkeling van het visserij- en technisch onderwijs worden momenteel de mogelijkheden onderzocht. Regionale bestuurders, ondernemers en de gemeente Goeree-Overflakkee zijn hierbij actief betrokken. De samenwerking met het Visserij-innovatiecentrum kan een onderscheidende en ondersteunende rol spelen in de versterking van het praktijkonderwijs.

Landelijk staat de instroom in vis-gerelateerde opleidingen onder druk. Regio's hebben te maken met een groot tekort aan studenten in het profiel 'Visserij'. Dit komt doordat studenten bij een gebrek aan perspectief kiezen voor andere uitstroomrichtingen. Deze krimp en negatieve trend maken een vernieuwingsimpuls voor het Nederlandse vis-gerelateerde onderwijs lastig én noodzakelijk tegelijk. Met deze vernieuwingsimpuls wordt ingezet op een robuust, toekomstbestendig viscluster door de krachten en middelen te bundelen in een landelijke, tripartiete samenwerking (publiek-privaat) tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid zoals ook gebeurt in het Groenpact.

(Bron: Visserij Ontwikkelplan)

BEHOUD VAN OPLEIDINGEN

Voor het maritieme maakindustrie- en visserijcluster van Stellendam is het behoud van de mbo-opleidingen zeevaart en visserij van groot belang. Ook willen bedrijven de samenwerking met STC en de Beroepscampus voortzetten voor interne vakopleidingen en leerscholen bij scheepswerven. De wens om technische opleidingen, inclusief doorlopende leerlijn, te verankeren in Stellendam blijft diepgeworteld.
Human Capital is een speerpunt in zowel de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie als het Visserij Ontwikkelplan. Een gezamenlijke focus op opleidingen, innovatie en samenwerking met onderwijsinstellingen is essentieel om de arbeidsmarkt in Stellendam duurzaam en concurrerend te houden.

BASISSCHOLEN

Regionaal lijkt er een kans om de jeugd al op jonge leeftijd bewust te maken van de rijke maritieme en visserijgeschiedenis van hun eigen omgeving. Veel kinderen zijn zich niet bewust van hoe deze vissersdorpen zich door de jaren heen hebben ontwikkeld. Educatieve initiatieven, zoals het tonen van historisch beeldmateriaal, een bezoek aan de visafslag of een kotter, en een ervaringsdag op zee, kunnen bijdragen aan een sterker besef van de lokale visserijcultuur en -tradities. Dit kan niet alleen de waardering voor het verleden vergroten, maar ook interesse wekken voor de toekomst van de sector.

WAT WE WILLEN

1. Behoud/versterking van de samenwerking met onderwijsinstellingen voor meer opleidingen en stages.
2. Behouden/uitbreiden van de doorlopende leerlijn binnen het maritieme en technische onderwijs, waarbij studenten naadloos kunnen doorstromen van het basisjaar naar gespecialiseerde mbo-opleidingen.
3. Verbreding van opleidingen in het huidige onderwijs, afgestemd op de innovaties binnen de maakindustrie.
4. Verbeteren van het imago van het werken in de maakindustrie en visserij.
5. Actieve promotie van techniek en maritieme opleidingen onder jongeren.
6. Creëren van aantrekkelijke carrièrepaden en werkvoorwaarden voor jong talent.
7. Initiatieven voor leven lang ontwikkelen en bijscholing om werknemers te behouden en te ontwikkelen.
8. Samenwerken met de landelijke organisatie Nederlandse Vissersbond en Sectorraad Visserij.

WAT WE KUNNEN DOEN

1. Opzetten van educatieve en promotiecampagnes gericht op leerlingen, ouders/verzorgers.
2. Verzorgen gastlessen bij primair onderwijs en voortgezet onderwijs.
3. Structureel organiseren van open dagen, bedrijfsbezoeken (bijv. via Techniekroute) voor po en vo.
4. Continueren en uitbreiden stage- en leerwerkplekken in samenwerking met lokale bedrijven.
5. Inventariseren behoefte ‘Leven Lang Ontwikkelen’ en opzetten trainingen/cursussen.
6. Ontwikkelen van aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden en carrièrepaden voor jong talent.
7. Aansluiten bij de Human Capital Council zoals genoemd in de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie.
8. Aansluiten bij de ontwikkeling van landelijke onderwijsplan ‘Koepelplan Vernieuwing Visserijonderwijs’ (Onderdeel van het Visserij Ontwikkelplan).
9. Subsidiemogelijkheden monitoren en benutten.
10. Onderzoek onder DMC-leden naar behoefte en draagvlak onderwijs in Stellendam.
11. Bij voldoende draagvlak wegen zoeken om visserij- en technisch onderwijs in Stellendam te behouden.

Speerpunt 4: Samenwerking, regie en lobby

WAT WE ZIEN

ONVOLDOENDE GEHOORD

De complexe uitdagingen van deze tijd vragen om versterking van samenwerking, regie en lobbykracht voor het cluster van Stellendam. Ondanks sterke troeven zoals een uniek ecosysteem, bloeiende maakindustrie, levendig toerisme en een diep gewortelde visserijtraditie, wordt onze regio onvoldoende gehoord bij provinciale, nationale en Europese overheden. Dit belemmert het benutten van ons volledige potentieel en het veiligstellen van onze belangen in een groter speelveld.

DE KRACHT VAN SAMENWERKING

Naast onvoldoende zichtbaarheid ontbreekt een gezamenlijke strategie binnen subsectoren, wat leidt tot versnipperde inspanningen en gemiste kansen. Stellendam dreigt overschaduwd te worden door grotere spelers zoals de haven van Rotterdam, wat benadrukt dat betere organisatie en profilering cruciaal zijn. Dit onderstreept de noodzaak om ons als regio beter te organiseren en onze positie duidelijker neer te zetten. We moeten niet alleen onze sterktes in kaart brengen, maar ook aantonen hoe deze bijdragen aan bredere maatschappelijke en economische doelen.

EÉN STEM, ÉÉN VISIE

Vanuit ministeries en provincies wordt het cluster van Stellendam aangemoedigd om haar stem te laten horen. Dit vraagt om een strategie waar iedereen het over eens is en die door alle sectoren wordt gedragen. Een gedeelde visie, gebaseerd op een compleet overzicht van ons netwerk, biedt de basis voor effectieve lobby en samenwerking. Hierbij moeten we ons niet alleen richten op onze traditionele sterktes, maar ook nieuwe verbindingen leggen, zoals tussen innovatie in de maakindustrie, visserij en duurzame toeristische ontwikkelingen. Door met één stem te spreken, kunnen we de belangen van het maritieme cluster van Stellendam krachtig vertegenwoordigen en onze positie versterken, zowel binnen Nederland als op Europees niveau.

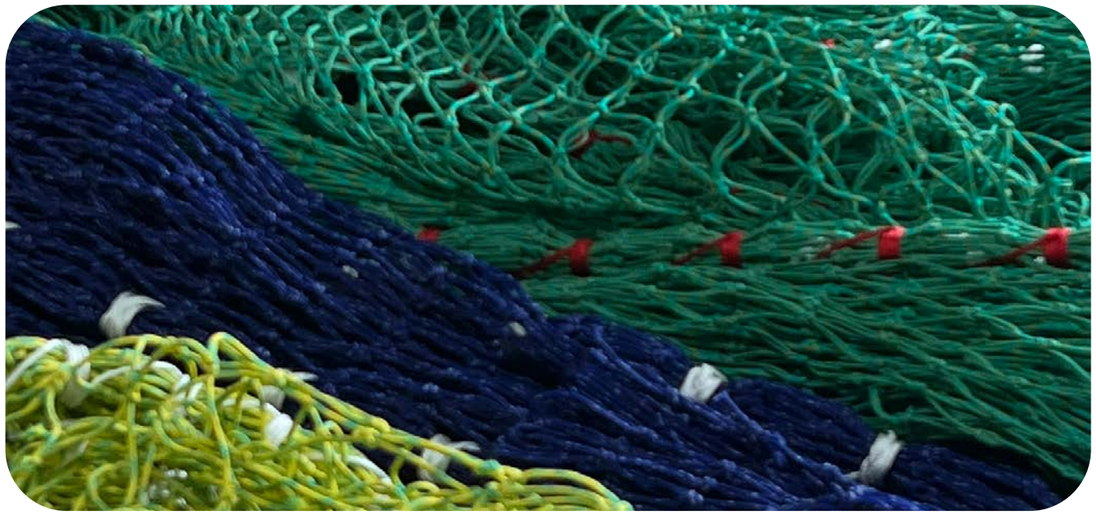

AAN DE SLAG

Dit is het moment om Stellendam op de kaart te zetten. Dat begint bij het samenbrengen van alle relevante partijen en het in kaart brengen van ons gezamenlijke netwerk. Laten we werken aan een integrale strategie die recht doet aan de veelzijdigheid en kracht van onze regio. Samen kunnen we laten zien dat het maritieme cluster van Stellendam niet alleen een sterke speler is, maar ook een onmisbare partner in de maakindustrie, het toerisme en de visserij. We kunnen ook laten zien dat de haven van Stellendam, ondanks dat het een civiele haven is, in specifieke situaties (bijvoorbeeld bij escalaties of oefeningen) een ondersteunende of aanvullende rol kan spelen voor maritieme operaties van het ministerie van Defensie.

Een gedeelde strategie en visie zijn nodig om effectief te lobbyen en onze unieke kwaliteiten te verbinden aan bredere doelen. Dit vraagt om samenwerking en een gezamenlijke stem vanuit alle sectoren.

WAT WE WILLEN

1. Sterkere en meer gecoördineerde belangenbehartiging richting overheden en stakeholders.
2. Verbeterde samenwerking en regie tussen bedrijven, overheid en kennisinstituten.
3. Gemeenschappelijke branding en promotie om de zichtbaarheid en trots van het cluster te verhogen.

WAT WE KUNNEN DOEN

1. Zorgen dat het cluster van Stellendam beter gepositioneerd wordt bij overheden en andere stakeholders.
2. Alle relevante stakeholders en het gezamenlijke netwerk in kaart brengen, inclusief overlegstructuren.
3. Een breed gedragen centrale belangenorganisatie voor het maritieme cluster oprichten, bijvoorbeeld in de vorm van een vereniging, stichting of havenschap.
4. Een neutrale kartrekker of lobbyist aanstellen die boven de partijen staat.
5. Een gedeelde strategie vaststellen met duidelijke doelen en prioriteiten.
6. Regelmatige overlegsessies organiseren tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen om de samenwerking te versterken.
7. Strategische relaties opbouwen met beleidsmakers op provinciaal, nationaal en Europees niveau om de lobbykracht te vergroten.
8. Sectoren coördineren om met één stem richting beleidsmakers op te treden.
9. Samenwerken met ministeries en provincies om Stellendam op de beleidsagenda te krijgen.
10. Stellendam positioneren als een one-stop-shop voor visserij en maakindustrie, en als plek waar natuur, recreatie en economie hand in hand gaan.
11. Stellendam zichtbaar maken als partner in nationale veiligheid dankzij de strategische ligging en faciliteiten, inclusief het onderhouden van directe lijnen met Defensie.
12. Voorkomen dat de haven van Stellendam wordt overschaduwd door de haven van Rotterdam door duidelijke prioriteiten te stellen en een sterke positie in regionale besluitvorming in te nemen.

Speerpunt 5: Profilering en branding

WAT WE ZIEN

Stellendam heeft alle reden om trots te zijn en mag deze trots nadrukkelijker uitdragen met een sterke branding en profilering. De regio beschikt over unieke kwaliteiten en een veelzijdige economie die kansen bieden. De strategische ligging aan zee, de maritieme one-stop-shop, en de combinatie van maakindustrie, visserij, horeca, recreatie en de zeejachthaven vormen een sterke basis.

Om deze kracht optimaal te benutten, is een gezamenlijke visie en strategie essentieel. Door gerichte samenwerking en een heldere boodschap kan de regio haar impact en potentieel overtuigend presenteren aan beleidsmakers en stakeholders. Dit versterkt niet alleen de aantrekkingskracht voor investeerders en talent, maar ook de positie van Stellendam in overlegstructuren op regionaal, nationaal en internationaal niveau.

Daarnaast is een sterk profiel nodig om bedreigingen effectief te adresseren, zoals de bereik- en bevaarbaarheid van het Slijkgat, de mogelijke sluiting van de Voordelta, en grote projecten zoals Delta21 en Maasvlakte 3. Door proactief en met krachtige belangenbehartiging op te komen voor de regio, kan Stellendam haar unieke positie beschermen en verder uitbouwen.
Met gerichte branding, versterkte samenwerking, een duidelijke profilering en een krachtige lobby kan Stellendam uitgroeien tot grote betekenis voor de regio. Zo benut de regio haar kansen optimaal en speelt zij veerkrachtig in op toekomstige uitdagingen.

WAT WE WILLEN

1. *Zichtbaarheid en herkenning*: een sterk profiel zorgt ervoor dat Stellendam beter wordt opgemerkt door beleidsmakers, investeerders en potentiële samenwerkingspartners. Het helpt om de regio op de kaart te zetten als een aantrekkelijke plek voor bedrijvigheid en investeringen.
2. *Belangenbehartiging*: met een duidelijk imago en een sterke lobby kan Stellendam haar positie verdedigen en waar nodig beleidsmakers overtuigen om maatregelen te nemen die de regio ondersteunen.
3. *Concurrentiepositie*: door de unieke troeven van het cluster van Stellendam – zoals de maritieme one-stop-shop, innovatiekracht, en veelzijdige economie – duidelijk te communiceren, kan de regio zich onderscheiden van sterke concurrenten zoals Rotterdam en Urk.
4. *Aantrekken van talent en investeringen*: een duidelijk en aantrekkelijk imago maakt Stellendam interessant voor talent, innovatieve bedrijven en investeerders die willen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de regio.
5. *Beleid en subsidies*: met een sterk profiel kan Stellendam beter inspelen op provinciale, nationale en Europese beleidsdoelen. Dit vergroot de kans op subsidies en andere vormen van ondersteuning voor projecten en innovaties.
6. *Samenwerking en synergie*: een gedeeld imago versterkt de samenwerking binnen de regio. Bedrijven, instellingen en overheden kunnen makkelijker samen optrekken, wat leidt tot een krachtiger en effectiever maritiem cluster.

WAT WE KUNNEN DOEN

1. *Entiteit:* een vereniging van ondernemers in het brede maritieme cluster oprichten die missie, visie en strategie formuleert en de uitvoering aanstuurt. Deze vereniging kan ook andere activiteiten oppakken zoals de verbinding tussen overheid, ondernemers en onderwijs (en bijv. gestructureerde techniekpromotie). Ook een Havenschap oprichten is een optie.
2. *Neutrale regiepartij:* een onafhankelijke partij selecteren om de branding en profilering te coördineren, gebaseerd op een strategie die breed gedragen wordt door de stakeholders.
3. *Profilering:* Stellendam's troeven, zoals de maritieme industrie, visserij en recreatie, benadrukken. Tactisch inzetten op beurzen, evenementen, vlaggetjesdagen, vismarkten en overlegmomenten om deze kwaliteiten onder de aandacht te brengen.
4. *Branding:* een consistent imago ontwikkelen waarin Stellendam wordt gepositioneerd als een regio waar industrie, visserij, natuur en recreatie harmonieus samenkomen, met autonomie en bereikbaarheid als kernwaarden. Een 'merk' met eigen logo ontwikkelen. De Stellendamse garnaal is hiervan een goed voorbeeld.
5. *Samenwerking met horeca en toerisme:* samenwerken met lokale horecabedrijven en toeristische organisaties voor gezamenlijke promotie en presentatie van maritiem erfgoed en streekproducten. De Week van de Goereese Vis is een uitstekend voorbeeld van samenwerking met de horeca.
6. *Promotiemateriaal:* professioneel online en offline materiaal creëren, zoals video's, brochures en sociale mediacampagnes, om Stellendam effectief te promoten.
7. *Evenementen en marketing:* evenementen en marketingactiviteiten organiseren die het maritieme cluster en de unieke identiteit van Stellendam versterken.
8. *Clusterpromotie versterken:* branding en samenwerking integreren in een brede campagne die Stellendam nationaal en internationaal op de kaart zet.

10 Relaties tot missies op diverse schaalniveaus

Op verschillende niveaus zijn en worden plannen ontwikkeld. Het is essentieel om deze plannen te integreren met onze eigen ambities en zo een samenhangende visie voor Goeree Overflakkee te creëren. De ontwikkeling van het maritieme cluster van Stellendam sluit aan bij de nationale en Europese beleidsagenda's op het gebied van maritieme maakindustrie, voedselzekerheid, strategische autonomie, energietransitie, innovatie, defensie en maritieme veiligheid. De Sectoragenda Maritieme Maakindustrie, het Maritiem Masterplan en de Europese Industriële Maritieme Strategie bieden hiervoor belangrijke aanknopingspunten.

LOKAAL

De Visie Maritiem Cluster Stellendam sluit nauw aan bij het Coalitieakkoord 2026-2030 'Eiland van kracht en kansen' van de gemeente Goeree-Overflakkee. In het akkoord wordt de maritieme sector expliciet benoemd als een van de sterke economische sectoren van het eiland en spreekt de gemeente de ambitie uit om ondernemers ruimte te geven om zich verder te ontwikkelen. Daarbij zet de gemeente in op een sterk maritiem cluster, waarin visserij en maritieme maakindustrie worden versterkt door innovatie, verduurzaming en samenwerking te stimuleren, onder meer via de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie en het Visserij-innovatiecentrum. Daarnaast onderkent de gemeente het belang van een krachtige lobby en samenwerking met regionale, provinciale en nationale partners om de belangen van de maritieme sector, onderwijs, arbeidsmarkt en bereikbaarheid te behartigen. Een concreet voorbeeld hiervan is de bestuurlijke inzet om het Slijkgat bij Stellendam op diepte te houden, waarbij structureel overleg met Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam wordt gevoerd. De ambities uit het coalitieakkoord sluiten daarmee direct aan op de speerpunten van deze visie.

PROVINCIAAL

De provincie Zuid-Holland beschouwt de maritieme sector, inclusief visserij, als belangrijke pijlers van de regionale economie. De provincie zet in op innovatie, verduurzaming en een sterke verbinding tussen bedrijfsleven, onderwijs, kennisinstellingen en overheid. Daarnaast werken zij aan een goede bereikbaarheid van de maritieme clusters en stimuleren zij duurzame ontwikkelingen binnen de haven- en industriegebieden. Door samenwerking en innovatie te bevorderen, draagt de provincie bij aan een sterke en toekomstbestendige maritieme sector.

NATIONAAL

Het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV), een coalitie van 18 gemeenten (waaronder Goeree-Overflakkee) en 6 provincies, concludeert dat de visserij in een aantal regio's in Nederland nog altijd een belangrijke drager is van de lokale en regionale economie, met clusters van aanpalende bedrijvigheid met werkgelegenheid. In deze regio's is visserij ook een drager van de sociaal-maatschappelijke cohesie en culturele identiteit van de zogenoemde 'visserijgemeenschappen' zoals Stellendam. Nu de visserijsector zich in een transitie bevindt naar een aanzienlijk kleinere, duurzamere, flexibelere en gevarieerdere vloot, streeft het BPV ernaar om ervoor te zorgen dat de fundamenten van de visserijgemeenschappen stevig

genoeg blijven om een gezonde toekomst te waarborgen, zonder afbreuk te doen aan hun unieke identiteit. Het streven is om Nederland een land te laten blijven waar de verbondenheid met de zee van betekenis blijft. Werken in de visserij is zowel duurzaam als winstgevend, van vangst tot voeding. De visserij blijft een economisch vitale sector die ook in de toekomst geworteld blijft in onze visserijgemeenschappen.

SECTORAGENDA MARITIEME MAAKINDUSTRIE

De Nederlandse maritieme maakindustrie omvat bedrijven en toeleveranciers in diverse sectoren, zoals scheeps-, water-, jacht- en marinebouw, visserij, offshore, watersport en scheepvaart. Nederland staat wereldwijd bekend als een sterke speler in deze branche. Het Kabinet erkent het belang ervan en heeft samen met betrokkenen de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie opgesteld om uitdagingen aan te pakken, waaronder verduurzaming, digitalisering, veiligheid en het verhogen van het verdienvermogen. Stellendam speelt ook een rol in deze agenda en is aangesloten bij de regio-overleggen van het Rijksregiebureau.

Regio	Activiteiten	Schepen	Kenmerken
Stellendam	*Nieuwbouw /onderhoud / retrofit*	Visserijschepen, werkschepen, superjachten	Van oudsher sterk in de bouw van visserijschepen. Nu ook focus op andere segmenten zoals werkschepen en retrofit superjachten. Gedreven door innovatie. Werven hebben een groot besef van de rol die zij spelen in de lokale economie. Verzanding haven is een bedreiging.

In de sectoragenda voor de maritieme maakindustrie wordt het maritieme cluster als volgt gepresenteerd. Met de oranje stippen zijn de belangrijkste subsectoren in het maritieme cluster van Stellendam gemarkeerd.

Het Maritiem Masterplan is onderdeel van de Sectoragenda voor de Maritieme Maakindustrie. Dit is een ambitieuze subsidieregeling die inzet op de gezamenlijke ontwikkeling en bouw van klimaatneutrale schepen. Door nu te investeren, kan Nederland de kloof overbruggen tussen onderzoek en grootschalige productie. Het plan richt zich op de bouw van 30-40 demonstratieschepen om de overgang naar duurzame scheepvaart zowel nationaal als internationaal te stimuleren. Dit is een kans voor de werven van Stellendam.

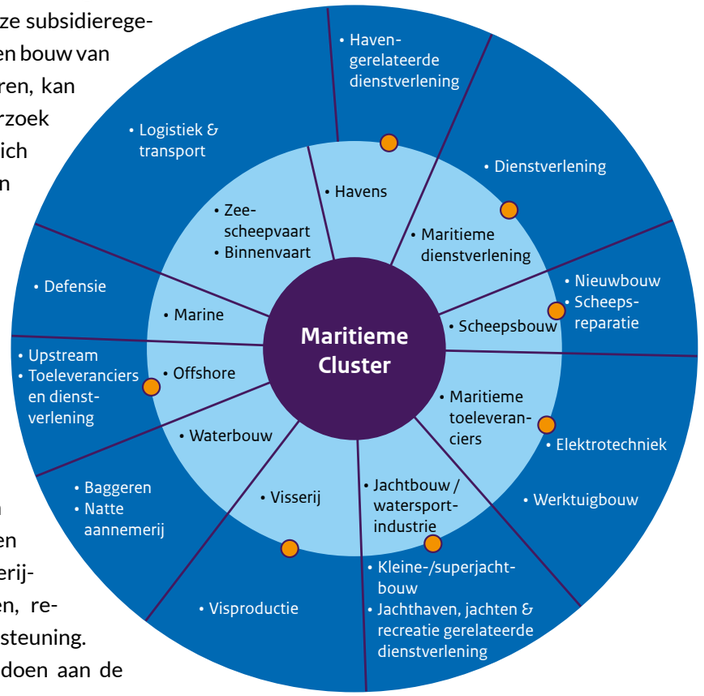

EUROPEES

Het Europese visserijbeleid richt zich op het beheer en behoud van visbestanden, het bevorderen van duurzame visserijpraktijken en het ondersteunen van de visserijsector. Dit omvat het vaststellen van vangstquota, regulering van de visserijmarkt, bevordering van duurzame praktijken, regionale samenwerking en financiële ondersteuning. Het beleid evolueert voortdurend om te voldoen aan de uitdagingen van overbevissing, klimaatverandering en veranderende marktomstandigheden. Het is van belang dat invloed vanuit de gemeente met het cluster en brancheorganisaties wordt uitgeoefend.

De ontwikkeling van het maritieme cluster van Stellendam sluit nauw aan bij de doelstellingen van de op 4 maart 2026 vastgestelde Europese Industriële Maritieme Strategie. In deze strategie erkent de Europese Commissie de maritieme sector als van strategisch belang voor voedselzekerheid, economische weerbaarheid, defensie, innovatie en de energietransitie. Stellendam kan hierop voortbouwen door zijn positie als visserijhaven, maritiem maakcluster, opleidingscentrum en uitvalsbasis aan de Noordzee verder te versterken. De focus ligt daarbij op visserij, maritieme maakindustrie, onderwijs en arbeidsmarkt, Noordzeeveiligheid en offshore dienstverlening. Op juist deze terreinen beschikt Stellendam over onderscheidende kwaliteiten en liggen er kansen om de economische kracht, innovatiecapaciteit en maatschappelijke betekenis van het cluster verder te vergroten.

WERELDWIJD

FAO/RVO

De regulering van de visserijsector valt voornamelijk onder internationale organisaties en overeenkomsten, zoals de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) en regionale visserijorganisaties (RVO's) die belast zijn met het beheer en de regulering van visbestanden in specifieke regio's.

IMO

De International Maritime Organization (IMO) is voornamelijk verantwoordelijk voor het reguleren van de scheepvaartsector en het ontwikkelen van internationale maritieme wetgeving met betrekking tot veiligheid op zee, milieubescherming en maritieme beveiliging. Hoewel de IMO zich voornamelijk richt op de regulering van commerciële scheepvaart, heeft het ook enige invloed op aspecten van de visserijsector, vooral als het gaat om veiligheid op zee en bescherming van het mariene milieu. Sommige IMO-verdragen en regelgeving hebben indirecte implicaties voor de visserijsector, zoals voorschriften met betrekking tot navigatie, communicatie op zee en veiligheidsvoorschriften die ook van toepassing zijn op vissersvaartuigen. Daarnaast heeft de IMO specifieke maatregelen genomen om de verspreiding van invasieve soorten door schepen te beperken, wat indirect van invloed kan zijn op de visserij.

SDG's

De ambities van het Delta Maritime Cluster sluiten aan bij diverse Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties, in het bijzonder op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid, innovatie, duurzame industrie, klimaat en samenwerking. Daarmee draagt het cluster niet alleen bij aan economische ontwikkeling, maar ook aan brede welvaart en een toekomstbestendige Zuidwestelijke Delta.

Tenslotte

SAMEN BOUWEN AAN EEN TOEKOMSTBESTENDIG STELLENDAM

Met deze visie legt het Stellendamse maritieme cluster een stevige basis voor een toekomst waarin het maritieme cluster economisch sterk, innovatief en toekomstbestendig blijft. De kracht van de regio ligt in de unieke combinatie van visserij, maritieme maakindustrie, recreatie, overheid en onderwijs. Door deze kwaliteiten te verbinden en gezamenlijk op te trekken, kunnen uitdagingen worden omgezet in kansen en wordt verder gebouwd aan een sterk maritiem ecosysteem.

VAN VISIE NAAR UITVOERING

Tijdens het opstellen van deze visie hebben de ontwikkelingen binnen het maritieme cluster niet stilgestaan. Een belangrijke mijlpaal was de oprichting van de vereniging Delta Maritime Cluster (DMC), waarin inmiddels 29 bedrijven en organisaties zijn verenigd. Met een eigen bestuur, programmamanager en een groeiend ledenbestand beschikt het cluster over een stevige organisatorische basis om de ambities uit deze visie gezamenlijk te realiseren. De actieve betrokkenheid en ondersteuning van de gemeente Goeree-Overflakkee hebben in dit traject een belangrijke bijdrage geleverd.

Gedeputeerde Arne Weverling heeft het logo van DMC onthuld en de officiële lancering van het cluster vond plaats op 1 oktober 2025 door minister Tieman, in aanwezigheid van kabinetsgezant Maritieme Maakindustrie Marja van Bijsterveldt. Daarmee werd het belang van Stellendam als maritieme vestigingsplaats en de bijdrage van het cluster aan de Nationale Maritieme Agenda onderstreept.

Delta Maritime Cluster werkt actief aan de uitvoering van deze visie. Daarbij ligt de focus op profilering en positionering van het cluster, onderwijs en arbeidsmarkt, innovatie, kennisdeling, belangenbehartiging en het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden. In dat kader zijn inmiddels diverse participatiebijeenkomsten, ledenbijeenkomsten, kennissessies en een leiderschapstraining georganiseerd. Daarnaast zijn er werkbezoeken georganiseerd en is actief ingezet op de belangenbehartiging rond dossiers die van groot belang zijn voor het cluster, waaronder de bereikbaarheid via het Slijkgat, de erfpachtproblematiek en de inklaringsprocedures voor schepen uit Groot-Brittannië.

Met de gemeente Goeree-Overflakkee is een constructieve samenwerking opgebouwd. Ook met de Provincie Zuid-Holland wordt gewerkt aan een duurzame en intensieve samenwerking. Met beide overheden vinden inmiddels structurele overleggen plaats, waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het maritieme cluster, de uitvoering van de ambities uit deze visie en het verkennen van financieringsmogelijkheden voor projecten en initiatieven. Hiervoor wordt een dynamische uitvoeringsagenda gehanteerd, waarin projecten, prioriteiten en verantwoordelijkheden concreet zijn uitgewerkt. De voortgang wordt periodiek gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

KOERS RICHTING 2035

De oprichting van Delta Maritime Cluster laat zien dat deze visie niet alleen op papier is gekomen, maar heeft geleid tot concrete actie, samenwerking en organisatiekracht. Daarmee is een belangrijke stap gezet richting de ambities voor 2035. De komende jaren zal Delta Maritime Cluster een centrale rol blijven spelen in het verbinden van partijen, het behartigen van gezamenlijke belangen en het versterken van Stellendam als toonaangevend maritiem cluster in de Zuidwestelijke Delta. Daarmee wordt verder gebouwd aan een toekomst waarin Stellendam zijn positie als innovatieve, ondernemende en maritieme hotspot en one-stop-shop aan de Noordzee duurzaam weet te versterken.

Uitvoeringsagenda

Een deel van de acties is al in 2025 in gang gezet en loopt door in de uitvoeringsperiode.

Speerpunten	Nr.	Actiepunten	A Overheid	B Onderwijs	C Ondernemers	Periode
1. Infrastructuur & Veiligheid	1.01	Oorzaken verzanding Slijkgat boven water krijgen	✓			2025-2026
	1.02	Langdurige afspraken maken met Port of Rotterdam en Rijkswaterstaat over op diepte houden Slijkgat	✓			2026
	1.03	Alternatieven Slijkgat onderzoeken	✓		✓	2026
	1.04	Onderzoeken van de haalbaarheid van het oprichten van een entiteit zoals een Havenschap	✓	✓	✓	2026
	1.05	Nauw betrokken blijven bij ontwikkelingen Tennet, kansen verkennen die kabel biedt	✓		✓	vanaf 2025
	1.06	Nauwlettend de ontwikkelingen Delta21 volgen	✓		✓	vanaf 2025
	1.07	Nauwlettend de ontwikkelingen zeewaartse uitbreidingsplannen volgen				vanaf 2025
	1.08	Onderzoeken mogelijkheid uitbreiding maakindustrie richting buitenhaven	✓		✓	2026
	1.09	Onderzoeken mogelijkheid uitbreiding faciliteiten binnenhaven	✓		✓	2026
	1.10	Verwijderen van de 'illegale liggers' in binnenhaven	✓			2026
	1.11	Plan maken voor revitalisering buitenhaven inclusief visafslag	✓		✓	2026-2028
	1.12	Onderhoudsplan afmeervoorzieningen RWS opvragen	✓		✓	2025
	1.13	Inventariseren verbeterpunten aansluiting OV-verbindingen	✓		✓	2026
	1.14	Lobbyen bij regionale en nationale overheden voor betere OV-verbindingen	✓			vanaf 2025
	1.15	Implementeren van verkeersveiligheidsmaatregelen	✓			2026-2028
	1.16	Goede aansluiting met SBBS	✓		✓	2026
	1.17	Aanhaken bij Platform Kleine Zeehavens	✓		✓	2025
	1.18	Inzicht krijgen in contactpersonen bij Rijksvastgoedbedrijf ivm actualisatie erfpacht	✓		✓	2025
2. Innovatie & verduurzaming	2.01	Doorontwikkeling Visserij-innovatiecentrum		✓	✓	2026-2028
	2.02	Kennisdelingssessies organiseren			✓	2026-2028
	2.03	Uitbreiden van samenwerkingsverbanden met kennisinstituten, technologische bedrijven e.v.a.		✓	✓	vanaf 2025
	2.04	In samenwerking subsidiemogelijkheden volgen en benutten	✓		✓	2026
	2.05	Lobbymogelijkheden benutten en met één mond spreken	✓		✓	vanaf 2025
3. Onderwijs & arbeidsmarkt	3.01	Opzetten van educatieve en promotiecampagnes gericht op leerlingen, ouders/verzorgers		✓	✓	2026-2028
	3.02	Verzorgen gastlessen bij po en vo			✓	2026-2028
	3.03	Structureel organiseren van open dagen, bedrijfsbezoeken voor po en vo		✓	✓	2026-2028
	3.04	Continueren en uitbreiden stage- en leerwerkplekken in samenwerking met lokale bedrijven		✓	✓	vanaf 2025
	3.05	Inventariseren behoefte 'Leven Lang Ontwikkelen' en opzetten trainingen/cursussen		✓	✓	2026
	3.06	Ontwikkelen van aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden en carrièrepaden voor jong talent			✓	vanaf 2025
	3.07	Aansluiten bij de Human Capital Council zoals genoemd in de Sectoragenda Maritieme Maakindustrie			✓	2026
	3.08	Aansluiten bij de ontwikkeling van landelijke onderwijsplan 'Koepelplan Vernieuwing Visserijonderwijs'			✓	2026
	3.09	Monitoren en benutten subsidiemogelijkheden	✓	✓	✓	vanaf 2025
	3.10	Onderzoek onder DMC-leden naar behoefte en draagvlak onderwijs op Stellendam	✓			2026
	3.11	Bij voldoende draagvlak wegen zoeken om onderwijs in Stellendam te behouden	✓	✓		2025-2026
4. Samenwerking regie & lobby	4.01	Zorgen dat Stellendam beter gepositioneerd wordt bij overheden en andere stakeholders	✓	✓	✓	vanaf 2025
	4.02	In kaart brengen van alle relevante stakeholders, het gezamenlijke netwerk en overlegstructuren		✓	✓	2025
	4.03	Oprichten van een breed gedragen centrale belangenorganisatie voor het maritieme cluster			✓	2025
	4.04	Aanstellen neutrale kartrekker die boven de partijen staat			✓	2025
	4.05	Aanstellen neutrale lobbyist die boven de partijen staat	✓			2025
	4.06	Aanbieden van een gedeelde strategie vast met duidelijke doelen en prioriteiten	✓	✓	✓	2026
	4.07	Organiseren van regelmatige overlegsessies tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen		✓	✓	vanaf 2025
	4.08	Opbouwen van strategische relaties met beleidsmakers op provinciaal, nationaal en Europees niveau	✓	✓	✓	vanaf 2025
	4.09	Zorgen voor één stem richting beleidsmakers door sectoren te coördineren	✓	✓	✓	vanaf 2025
	4.10	Samenwerken met ministeries en provincies om Stellendam op de beleidsagenda te krijgen	✓	✓	✓	vanaf 2025
	4.11	Stellendam positioneren als een one-stop-shop voor visserij en maakindustrie	✓	✓	✓	vanaf 2025
	4.12	Stellendam zichtbaar maken als partner in nationale veiligheid	✓		✓	vanaf 2025
	4.13	Relatie met defensie opbouwen, propositie aanbieden	✓		✓	vanaf 2025
	4.14	Voorkomen dat Stellendam overschaduwd wordt door Rotterdam	✓		✓	2025
5. Profilering & branding	5.01	Aparte entiteit oprichten van ondernemers in het maritieme cluster			✓	2025
	5.02	Een onafhankelijke partij selecteren om de branding en profilering te coördineren			✓	2025
	5.03	Profilering: Stellendam's troeven benadrukken via beurzen, evenementen en marketing en onderling		✓	✓	vanaf 2025
	5.04	Branding: een consistent imago met een eigen merk en logo ontwikkellen			✓	vanaf 2025
	5.05	Samenwerken met horeca en toerisme voor gezamenlijke promotie			✓	vanaf 2025
	5.06	Professioneel promotiemateriaal creeëren zoals video's en brochures			✓	2025-2026
	5.07	Organiseren van evenementen en marketingactiviteiten			✓	2026-2028
	5.08	Versterken clusterpromotie door Stellendam nationaal en internationaal op de kaart te zetten			✓	2026-2028

Betrokken partijen

Bij de totstandkoming van de visie waren diverse stakeholders betrokken, waaronder:

Ondernemers uit visserij, scheepsbouw en toeleveringsindustrie, recreatie/toerisme.
Overheden: Gemeente Goeree-Overflakkee, Provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat en Zeehavenpolitie.
Kennisinstellingen: STC, Beroepscampus en Visserij-innovatiecentrum.
Brancheorganisaties en maatschappelijke partners.

Aquality
Assurantiekantoor Vermeij
Barracuda
Beroepscampus
Coöperatie Westvoorn
Damen Maaskant Shipyards
DE Maritime
De Vries Piping
De Wit Assurantiën
Delta Isolatie Stellendam
Den Breejen
DS People
Duivelands Meubelhuis
Dupolco
Eelsing
EID Europoort Industrie Diensten Maritiem
Eilandmarketing Goeree-Overflakkee
FOGO
Gemeente Goeree-Overflakkee
GO 1
GO 23
GO 26
GO 58
Henk Netten Oudijzer- en metaalhandel
Innovation Quarter / Digitalzh
KNRM
Marina Stellendam
Maritime & Offshore NL
MEZ Maritieme Elektro Zeeland
Ministerie van IenW
Ministerie van LVVN
Mostacon
MTECK
Nederlandse Vissersbond
OD 3
OD 6
Padmos Stellendam
Piet Redert
Provincie Zuid-Holland
Rijksregiebureau Maritieme Maakindustrie
Rijkswaterstaat
Roeleveld Koeltechniek
SBBS (Stichting Beveiliging Bedrijventerrein Stellendam)
Schavicast
Scheepstimmerbedrijf IJtama
Sea and Shore Electronics
SGPC | Stellendamse Garnalen Pel Centrale
SL 2
SL 23
SL 27
SL 42
SL 49
STC mbo college
Stichting Verbreding Visserij Goeree-Overflakkee
UFA | United Fish Auctions
Verduijn Techniek
Visserij-innovatiecentrum Zuidwest-Nederland
Vissersvereniging Zuidwest
Wetec
Zeehavenpolitie

DELTA MARITIME CLUSTER

06 225 400 28
contact@deltamaritimecluster.com
Deltahaven 18, LC Stellendam
deltamaritimecluster.com